



Disputationis theologicae textualis ad locum 1. Tim. 3. 15. pars tertia

<https://hdl.handle.net/1874/341647>

DISPUTATIONIS THEOLOGICÆ
TEXTUALIS

Ad locum 1. Tim. 3. 15.

PARS TERTIA

QUAM

Favente Deo Opt. Max.

PRÆSIDE

D. MATTHIA NETHENO, S. S. Theo-
log. & Phil. Doctore & illius in alma Academia
Ultrajectina ordinario Professore.

Publicè defendere conabitur.

WILHELMUS ISAACUS NETHENUS Reessensis.

Ad diem 26. Mart. horâ locoque solitis.



ULTRAJECTI,
Ex Officinâ Johannis à Waesberge,
M. DC. LVI.

Venerandis, Doctissimis ac Pientissimis Viris,

- D. JOHANNI WILHELMO NETHENO,
Patri suo.
- D. JOHANNI NEOMAGO Avo suo materno:
filiali affectu & obsequio honorandis.
- D. SAMUELI NEOMAGO, Avunculo suo:
- D. ABRAHAMO TIELENIO, Affini suo:
- D. JOHANNI LUYSCIO Affini suo.

omni honore ac officio & olendis :
*Verbi Divini, in Ecclesia Reessensi, Barlensi, Sambeeccon-
 si, Neomagensi, Repellensi, Dispensatoribus fidelissimis.*

U T E T

Clarissimis, Doctissimis, Spectatissimisque Viris,

- D. JOHANNI LEUSDEN, L. A. M. Linguae
Sanctae.
- D. DANIELI VOET, L. A. M. Metaphysices ac
Logices, in Alma Academia Ultrajectina Professoribus
dignissimis, subtilissimis, Praeceptoribus meis obser-
vandis.

Hanc disputationem Theologicam
Offert ac Dedicat

WILHELMUS ISAACUS NETHENUS

Resp.

ULTRAJECTINA
 Ex Officina Johannis Wacsborge
 M. DC. LVI.

DISPUTATIONIS THEOLOGICÆ
TEXTUALIS
Ad locum 1. Tim. 3. 15.
P A R S T E R T I A.

T H E S I S X V.



Stenſo hæcenus verba hæc Apoſtoli *ἐν τῷ κει
ἐδοξίωμα τῆς ἀληθείας*, non ad ſequentia, ſed ad
proximè præcedentia, juxta vulgatam inter-
punctionem referenda eſſe, ac de Eccleſia Dei
prædicari, illiusquè continere elogium quod
primo loco nobis erat propoſitum : nunc cùm
Eccleſia variè diſtinguatur, ſecundo loco in-
dagandum & oſtendendum eſt de quanam Eccleſia verba hæc
prædicentur, & cui hæc denominatio ac elogium competat ? Eſt
hæc diſquiſitio propter Papiftas, contra quos hæc vindiciæ propriè
inſtitutæ ſunt, quàm maximè neceſſaria. Sicut enim quondam a-
pud Athenienſes Thraſylaus, ex phreneſi ſuaviter delirans, quaſ-
cunque naves in Pyræum appellentes videbat, ſuas rebatur &
velut ob ſuas gaudens exultabat : ita ſpirituſi phreneſi laboran-
tes Papiftæ, ad æternam ſuam perniciem, quicquid uſpſam in Scri-
ptura de Eccleſia Novi Teſt. magnificè dictum occurrit, id ſibi
quidem ſuavi, nobis ridendo dicam an deplorando delirio ? ſuæ
& Romanæ Eccleſiæ elogium eſſe arbitrantur, ob id lætantur &
cristas attollunt & ſe magnificè apud quoſvis jaçtitant. Ergò ut
hic ipſis error, ſi pote, eximatur aut alii fallacibus & thraſonicis
eorum declamationibus in eundem non pertrahantur aut com-
moveantur ; operæ pretium eſt diſpicere, de quanam Eccleſia ve-
rè & propriè prædicentur hæc verba Apoſtoli & quouſque Ro-
mana & Papiftica Eccleſia hic in conſiderationem venire poſſit &
hoc Apoſtoli elogium illi applicari ? Id ut rectè fiat, præcogno-
ſcendum breviter, quid nomine Eccleſiæ, non in Papatu, ſed in
Scripturis designari ſoleat, & quid Scripturis conformiter à The-
ologis designari poſſit.

XVI. *Primò*, ut alias communiores & politicas & à nostro instituto alienas significationes omittamus, Ecclesia accipitur pro universitate hominum electorum & secundum propositum electionis ab initio mundi ad communionem cum Deo in Christo vocatorum & ad finem usquè mundi vocandorum & cœlesti beatitudine ac vitâ æternâ post hanc vitam & consummationem seculi mandandorum. Hoc sensu de Ecclesia loquitur Apostolus *Ephes. 5. 25. Christus dilexit Ecclesiam & tradidit semetipsum pro ea.* Hæc Ecclesia vocatur *ἐκκλησία & ἐκκλησία ἀσποράτων ἐκ γενεῶν ἀρχαίων*, conventus & cœtus primogenitorum qui conscripti sunt in cœlis *Heb. 12. 23.* Hujus Ecclesiæ membra vera, sunt membra Jesu Christi & simul constituunt corpus illud myticum, cujus Christus est caput & Servator *Eph. 1. 22. 23. Eph. 5. 23. 29. 30.* Hujus Ecclesiæ nullum est membrum, quod post constitutas à Deo salutare nobis, cum antiquo serpente ejusquè semine inimicitias *Gen. 3. 15.* non aut antehac duce Christo militaverit, aut jam militet aut imposterum, contra Diabolum, mundum & propriam carnem suam, Deo militaturum sit *Eph. 6. 12. 1. Ioh. 5. 4. Gal. 5. 17.* Undè multitudo fidelium in terris viventium, ex regno tenebrarum in regnum lucis transfatorum & contra illud bella Jehovæ gerentium, *Ecclesia militans* usu ecclesiastico appellatur. Ad quam improprie pertinent hypocritæ, qui sub specie militum Christi in castris Christi Diabolo, mundo ac carni suæ, contra Christum & verè militantem Ecclesiam militant, detegendi suo tempore & præmia factis digna reportaturi. Quædam verò hujus Ecclesiæ membra vel absquè morte tota, ut Henoah & Elias, vel per mortem secundum animam, ut reliqui fideles, ex hoc seculo in cœlum translata sunt & de spiritualibus hostibus gloriosum triumphum agunt: quæ Paulus *ἀσπίδα δικαιοσύνης τοῦ εὐαγγελίου* Spiritus justorum consummatos appellat *Heb. 12. 23.* Horum cœtus ac multitudo *Ecclesia triumphans* à Theologis appellatur. Distinctionem illam hujus Ecclesiæ juxta diversitatem status gratiæ & gloriæ in militantem & triumphantem, verbis æquipollentibus tradit Apostolus *Eph. 5. 26. 27.* *Secundò*, Ecclesia in Scriptura accipitur pro universitate Ecclesiæ militantis in terra; id quod *generatim & speciatim*, *Generatim* accipitur

pitur pro universa multitudine hominum veram fidem & religionem profitentium & ad publicum illius exercitium suis locis ac temporibus convenientium. Ad quam Ecclesiam omnes omnium particularium, per universum terrarum orbem, Ecclesiarum homines pertinent. Quo sensu accipiendum cum dicit Paulus *Eph. 3. 10. Ut nota nunc fiat per Ecclesiam imperiis ac potestatibus, quae in caelis sunt, multiformis illa sapientia Dei.* Et vix alibi hujus significationis exemplum occurret. Hæc Ecclesia externa est & in sensus incurrit, quia homines membra illius, professio fidei, institutio, conventus & privatus publicusque cultus externa sunt & in sensus incurrit: & hæc externa sufficiunt, ut quis huic cœtui annumerari possit. *Speciatim* accipitur pro universitate electorum in terris militantium seu verè fidelium & regeneratorum viatorum. Quo sensu de ea loquitur Christus *Matth. 16. 18. Super hanc petram aedificabo meam Ecclesiam & porta inferorum non superabunt eam.* Nam reprobi & hypocritæ qui in visibili Ecclesia electis & verè regenitis mixti sunt nunquam ut vivi lapides, Christo ejulquè Verbo & Euangelio, ut firmæ & immotæ petre, inædificati sunt, sed portæ inferorum eos & singulos & universos nullo excepto vincunt & in æternum exitium dejiciunt. Hæc Ecclesia quo ad formam suam internam per quam à reprobis & hypocritis discernitur, humanis oculis invisibilis ac divinis tantum visibilis est. Utraque hæc Ecclesia rursus distingui potest in Ecclesiam Veteris aut Novi Test. quarum illa hæredi, infanti ac puero, hæc hæredi adulto confertur ab Apostolo *Gal. 4. 1. & seqq.*

XVII. *Tertio*, Ecclesia accipitur restrictius pro Ecclesia externa & visibili, constante bonis & malis, veris & fictis Christianis, idquè vel in genere & indefinitè, vel definitè & designatè pro Ecclesia externa certi alicujus loci. Prioris significationis exemplum est *1 Cor. 15. 9.* ubi Paulus de se ait: *Persecutus sum Ecclesiam Dei.* Non enim id tantum Hierosolymis fecit, sed etiam Damasci tentavit, facturus & tentaturus alibi si tulisset occasio: non tamen, Ecclesia postmodum dilatata, persecuturus ubiquè locorum, qui ubiquè locorum, præsens esse non poterat. Posterioris significationis exempla sunt passim obvia. Sic enim Paulus gratiam

tiam & pacem optat *Ecclesia Dei qua est Corinthi*, 1 Cor. 1.2. Et aliquando quidem intelligitur ejusmodi particularis Ecclesia congregata: quomodo Paulus ait: *Qui prophetat Ecclesiam edificat*, 1 Cor. 14.4. Confer & versum 19. 23. 28. Aliquando Ecclesia non congregata: quomodo orta est persecutio adversus Ecclesiam qua erat Hierosolymis, Act. 8.1. & Saulus illam vastabat intrans singulas domos & trahens viros ac mulieris, tradebat eos carceri versu 3. *Quarto*, Ecclesia accipitur synecdochicè, nunc pro Presbyterio ecclesiastico alicujus loci, seu pro corpore Doctorum & Rectorum alicujus particularis Ecclesiae: quomodo Christus ait: *dic Ecclesia: si Ecclesiam audire neglexerit* Math. 18.17. Nunc pro cœtu & corpore auditorum, Doctoribus & Antecessoribus contradistinctorum: quomodo Lucas ait: *Quum* (Paulus ac Barnabas) *advenissent Hierosolymam excepti sunt ab Ecclesia & ab Apostolis ac Presbyteris* Act. 15.4. Hæc est significatio vocis, juxta Phrasin Christi, Apostolorum & Scriptorum sacrorum. Ad quam notandum, primò, corpus multarum particularium alicujus terræ, Provinciæ aut Regni, nunquam nomine Ecclesiae, sed semper nomine Ecclesiarum in plurali numero à scriptoribus sacris designari Act. 9.31. *Ecclesiae per totam Iudaam & Galilaam & Samariam habebant pacem*, 1 Cor. 16.1. *Constitui Ecclesis Galatia*, 2 Cor. 8.1. *Notam facimus vobis fratres gratiam Dei præstitam Ecclesiis Macedonum*. Notandum secundò, corpus Episcoporum & Presbyterorum alicujus regni aut provinciæ, aut illorum concilium seu provinciale seu nationale seu etiam suo modo œcumenicum vel universale nonquam in Scriptura nomine Ecclesiae vel Ecclesiarum appellari quamvis juxta phrasin Christi Math. 18.17. nomine Ecclesiarum venire possit. Interim & corpus Ecclesiarum unius provinciæ aut regni imò & provinciarum aut regnorum confœderatorum aut unius dominio subjectorum; itemque concilium seu provinciale seu nationale per nos Ecclesia vocari potest, neque de verbis litigabimus ubi de re convenit: modò id firmum maneat, quod ad hujus præsentis & aliorum locorum intelligentiam & explicationem facit, hujusmodi appellationem ex Scriptura desumptam non esse. Papa autem Romanus non modò negata, sed etiam concessa

fa monarchiæ ecclesiasticæ taliffima hypothefi, nullo colore juxta Scripturam Ecclesia appellari potest, quia Christus æquè Petro ac cuilibet aliorum Apostolorum aut fidelium dixit: *Dic Ecclesia*; quod non est, dic tibi ipsi. Quod si omninò is esset, quem se jactat, potius Christus, cujus vices gereret, quàm Ecclesia, quæ ipsi commissa esset, appellandus esset. Nunc verò cum nihilminus sit, optimè juxta Scripturam Antichristus dicitur, 1 *Joh.* 4. 3.

XVIII. His præmissis, videndum, de quam Ecclesia hic loquatur Apostolus? Qua in re variant, tum Papistarum, tum alienorum à Papatu Theologorum sententiæ. Papistæ quidem hætenus consentiunt, quod hic intelligatur Ecclesia ipsorum Catholica id est Papistica, cujus ipsi sunt membra; & quidem, non in omnibus & singulis membris, sed uti Stapletonus inquit, in suis Magistris & Pastoribus; in quibus Papa ut Petri successor supremus sit Magister & Pastor. Uno verbo intelligunt Ecclesiam Papisticam repræsentativam & virtuales. In eâ verò describenda, non linguis solùm & verbis, sed etiam animis ac sententiis, à se invicem divisi sunt Babylonis structores, dùm alii, Curiales dicti, illam Ecclesiam ultimò resolvunt in solum Papam, Hierarchiæ istius Babylonicæ caput & Magistrorum ac Pastorum Babylonicorum Principem: alii verò Pragmatici hoc Caput Hierarchicum & hunc supremum Magistrum & Pastorem reliquorum Magistrorum ac Pastorum suorum cœtui subjiciunt, & Ecclesiam istam ultimò resolvunt in Concilium generale, quod supra Papam esse statuunt. Atquè ut imperitioribus & incautioribus succum faciant, etiam in capitali & fundamentali hoc suo dissensu, consensum suum prædicare solent, quod utrinque in eo conveniat, Papam & generale Concilium, seu, ut dolosè Stapletonus, Magistros & Pastores Ecclesiæ omnes & in his quoquè supremum, esse illam suam Ecclesiam. Quasi verò sic egregius inter illos esset consensus, dum Curiales corpus illud Antichristianum, compositum ex Papa & Concilio volunt esse Ecclesiam, cui competat e-logium illud, quod sit columna & stabilimentum veritatis, non propter Concilium, quod statuunt per se errori obnoxium, sed propriè propter infallibilem Papam: Pragmatici verò non prop-

ter Papam, quem fallibilem & ab Ecclesia auferibilem statuunt, sed propriè propter infallibile Concilium: eoque fide divina, seu potius papistica, suscipiunt istius antichristiani corporis decreta, alii propter infallibilem spiritum non Concilii sed Papæ, alii propter infallibilem spiritum non Papæ sed Concilii. Hanc controversiam, si Papa ex voto terminet & ex Pragmaticis omnibus Curiales efficiat, magnum suo regno & curiæ fecerit operè pretium. Nos spiritum vertiginis justo Dei judicio in Babylonios illos Magistros & Doctores, effusum agnoscimus, à quo, quamètu Babylone manent, liberari non poterunt. Ex altera parte qui Babylone exierunt, Papisticam hanc expositionem rejicientes, pro dono prophetiæ diverso, diversas etiam, attamen reliquis apertis Scripturis & analogiæ fidei congruentes, hujus loci expositiones attulerunt; quarum aliæ magis singulares sunt, aliæ magis communes & generales. Etsi enim quidam indefinitè de Ecclesia loquantur, alii tamen magis definitè de certa Ecclesia. Plurimi ex illis, per Ecclesiam hic intelligunt Ecclesiam electorum, constantem quidem ex hominibus visibilibus, & coeuntem tempore pacis in coetus visibiles, & ibi visibiles atquè audibiles cultus divini actus exercendo: attamen in se quoad formam internam humanis oculis invisibilem, Deo autem soli visibilem & notam 2 *Tim.* 2. 19. Alii rursus Ecclesiam intelligunt externam & visibilem, constantem electis & reprobis, bonis & malis, sinceris ac hypocritis, & nonnulli ex his particularem illam, quæ fuit illo tempore in urbe Ephesinâ: alii non illam, sed potius universalem per totum mundum dispersam. Nos sententiam hac de re nostram, sequentibus aperimus assertionibus.

XIX. *Assertio prima.*: Non prædicantur verba hæc de Ecclesia triumphante, sed militante. Ratio prima quia Apostolus loquitur de Ecclesia in qua Timotheus tum versabatur & porrò versaturus erat. Atqui ille non versabatur in Ecclesia triumphante sed militante. Ratio secunda, quia Apostolus loquitur de Ecclesia, in qua sunt Episcopi docentes ac regentes & Diaconi, adeoque auditores, discipuli & pauperes; ut patet ex præcedentibus hujus capituli. Atqui, non in triumphante, sed militante Ecclesia
sunt

funt Episcopi, Diaconi, auditores discentes ac pauperes. Ratio tertia, quia columna & stabilimentum veritatis dicit respectum ad oppugnationem & instabilitatem veritatis, diciturquè adeo de Ecclesia, in qua veritas oppugnatur & conservatur atque defenditur, & de tempore quo oppugnatur, conservatur & defenditur. Hæc autem non conveniunt triumphanti sed militanti Ecclesiæ. *Assertio secunda*; Prædicantur verba hæc de Ecclesia electorum, juxta propositum electionis, ad communionem Dei in Christo vocatorum. Ratio prima, quia illa sola actu & in veritate est ecclesia illa Dei & Christi, in Scripturis decantata, cui verè, propriè & adæquatè competunt omnia vera elogia & privilegia quæ in Scripturis ecclesiæ tribuuntur: adeoque & hoc præfens. Ratio secunda, quia Apostolus illam ecclesiam propriè dicit columnam & stabilimentum veritatis, quæ est domus Dei, vivi, ut patet ex textu. Atqui sola ecclesia electorum est domus Dei vivi 1 Cor. 3. 16. & 6. 19. 2 Cor. 6. 16, Ephes. 2. 21. 22. 1 Pet. 2. 5. Hypocritæ verò & impii, in externa & visibili ecclesia, sunt domus & habitaculum Diaboli & spirituum immundorum, Luc. 11. 24. 26. Ratio tertia, quia hoc elogium competit ecclesiæ propter peculiarem gratiam, assistentiam & directionem Christi Regis, Pastoris & Capitis sui per Spiritum sanctum. Atqui hanc gratiam, assistentiam & directionem per Spiritum sanctum, soli fideles & regeniti excellentissimo modo habent, qui verè & intime Christo conjuncti sunt, & sunt genuinus ipsius populus, grex & peculium, imò sponsa, uxor & membra Christi, caro de carne ejus & os de ossibus ejus, Eph. 5. 23. & seqq. Hypocritæ verò & impii in ecclesiâ, non cum Christo, sed cum Diabolo intimè conjuncti sunt, nec Christi sed Diaboli subditi, servi & vilissima mancipia sunt, Eph. 2. 1. 2. 3. & 4. 17. 18. 19. Accedit his rationibus consensus & autoritas Patrum & Orthodoxorum ecclesiæ Doctorum. Theodoretus in hunc locum; *Domum Dei & Ecclesiam appellavit cœtum eorum qui crediderunt: eos dixit columnam & firmamentum veritatis.* Augustinus in Psalmum XLV. de ecclesia electorum disserens; *Eam, inquit, etiam firmamentum Apostolicis literis appellatam, vide & agnosce: qua est, inquit, Ecclesia Dei vivi, columna*

lumna & firmamentum veritatis. Ex nostris Clariff. Sadeel de verbo Dei scripto in responsione ad objectionem decimam quintam. *Ecclesia*, inquit, *illa quam Paulus vocat domum Dei. columnam & firmamentum veritatis, qua audit vocem sponsi & ab ejus ore pendet, ac semper regitur à sancto Spiritu, videri non potest. Credimus autem eam Ecclesiam stare verbo Dei scripto & humanas traditiones rejicere.* Astipulatur ex Lutheranis Doctoribus Leon. Hutterus in locis communibus Articulo de Ecclesia cap. 1. non longè à principio, ubi tertiam & specialissimam Ecclesie significationem esse dicit, quando pro cœtu electorum piequè fidelium accipitur. *Et tum,* inquit, *Ecclesia rectè definitur quod sit columna & firmamentum veritatis* 1 Tim. 3. 15.

XX. *Assertio tertia,* prædicantur etiam verba hæc Apostoli de Ecclesia visibili externa. Ratio prima, quia electi ordinariè non vocantur, nisi in Ecclesia visibili externa, quam & ipsi ex parte, non in totum, constituunt. Ratio secunda, quia in illa Ecclesia sunt Episcopi & Diaconi, auditores & pauperes. Ratio tertia, quia in illa Ecclesia ejusquè membris veritas divina oppugnatur & concutitur, foris per tyrannos & hæreticos, intus per corrupta membra & insipientes ac carnales homines, 2 Cor. 11. 3. 13. 2 Pet. 2. 1. 2. 3. Act. 20. 29. 30. In illa quoquè per electos & piè fideles ex Doctoribus & auditoribus, quin & sæpè per hypocritas ex utroque ordine, Deo malis instrumentis ad bonum utente, in tantum, quantum salutem electorum sufficit, veritas divina, contra omnes corruptelas & oppugnationes, conservatur & defenditur, Act. 20. 28. 31. 1 Tim. 1. 3. 4. *Assertio quarta.* Prædicantur verba hæc de Ecclesia visibili catholica, respectu gentium, temporum & locorum. Ratio, quia quoad essentialia doctrinæ, eandem veritatem rerum credendarum habet de Deo & Christo in omnibus gentibus omnibusque temporibus ac locis Act. 10. 34. 35. 43. Act. 15. 11. Apoc. 5. 9. 10. Heb. 13. 8. *Assertio quinta,* Magis tamen proprie prædicantur de Ecclesia catholica Novi, quàm Veteris Testamenti. Ratio prima, quia in illa Ecclesia sunt Episcopi & Diaconi, tanquam speciales ministri à Christo & Apostolis instituti. Ratio secunda, quia in illa Ecclesia Timotheus versabatur, Ratio

ter-

tertia, quia in illa traditur & docetur illa veritas, quam *versu 16.* describit & commendat Apostolus: Quæ in Vet. Test. nondum erat clare cognita, sed obcurius tradita & typis umbrisque præfigurata: & futurum sperabatur, quod nunc factum & præteritum annuntiat. *Assertio sexta.* Prædicantur proinde & de particularibus ac singularibus quibusq; Novi Testamenti Ecclesiis, non tantum collective, sed etiam separatim sumtis. Ratio prima, quia Ecclesia catholica, non nisi in particularibus Ecclesiis, tanquam suis membris, subsistit. Ac proinde quod de toto simili prædicatur de omnibus etiam partibus similaribus prædicatur. Ut quia dico de aqua in genere quod sit humida, id etiam de qualibet gutta dico: quia de igne quod sit calidus idem de quovis carbone; quia de domo quavis integra, quod habeat fundamentum, tectum, parietes & januam: de republica, quod constet magistratibus & subditis; idem de hac vel illa domo & republica intelligo. Ratio secunda, quia, non nisi in particularibus quibusque Ecclesiis, inveniuntur Episcopi & Diaconi; versantur Ecclesie Doctores; & prædicatur, oppugnatur & defenditur veritas evangelica. *Assertio septima.* Ex omnibus particularibus Ecclesiis hæc verba maxime prædicantur de Ecclesia Ephesina, quæ fuit tempore Pauli. Ratio, quia in illa Ecclesia, Timotheus, ita volente Apostolo, ut Evangelista, versabatur, & præcedentia hujus epistolæ statui illius Ecclesie quam maximè accommodata sunt, ut illam ministerio & conversatione sua ædificare posset Timotheus nec quæ ibi agenda, emendanda & ordinanda, differret in adventum Pauli, qui fortè opinione tardior esse posset. Nihil igitur in hoc Ecclesie elogio, privilegii habuit Ecclesia Romana præ Corinthiaca, Philippenſi aut alia quapiam illius temporis; sed præ Romana, Corinthiaca, Philippenſi aliisque privilegii aliquid in hoc elogio habuit Ecclesia illa Ephesina: nedum ut præſens & antecedentium aliquot seculorum corruptissima Romana Ecclesia, ipsius Antichristi sedes, quicquam hic privilegii prætendat! Quæ si ejusmodi aliquod in commendationem antiquæ Ecclesie Romanæ testimonium haberet, quale hoc est in antiquæ Ephesinæ, quis cultorum & ædificatorum ejus thrasonismos ferret? Et tamè re-

B

verà

verà nihil plus inde pro summo magisterio & infallibilitate sua
posset exculperè, quam prælens hæc Ephesina pro sua, cujus nul-
lam illi infallibilitatem & in alias Ecclesiis dominandi authorita-
tem agnoscunt.

Corollaria Respondentis.

- I** **U**T nec Deitas ita nec adorabilitas creaturis communicari potest.
II. Quæ soli Deo propria adeò ut inde vera ac æterna Deitas de-
monstrari possit.
III. Deus non potest creare creaturam actu infinitam.
IV. An S. Scriptura in rebus ad salutem necessariis sit perspicua & ad
Ecclesiam adificationem necessaria? *Affir. c. Pontif. Enthuf.*
V. An Christus *in seipso* potuerit peccare? *Neg.*
VI. An Deus homines singulares ad vitam æternam eligat in tempo-
re, an verò ab æterno? *Neg. prius Affir. post.*
VII. An Christus sit æternus & Patri coessentialis & æqualis Deus,
an in tempore factus & Deo Patri subordinatus? *Affir. pri. Neg. post.*
c. Socin.
VIII. An Christus quatenus homo aut Mediator proprie adorandus?
Neg.
IX. An Christus pro omnibus & singulis mortem oppetierit? *Neg. c.*
Pont. Remonst. aliosque.
X. An sola fide coram Deo justificemur? *Affir. c. Pont.*
XI. An detur in scædere gratia plenaria apostasia sanctorum? *Neg. c.*
Pap. Rem. aliosque.
XII. An detur aliquod peccatum Originale ortum ducens ex prima
Adami & Evæ transgressione? *Affir. c. Pelag.*
XIII. An intellectus creaturarum ad intimam & claram Dei visionem
elevari possit? *Neg.*
XIV. Limbus patrum, infantum ac purgatorium Papiisticum mera ac
inania Papiistarum figmenta sunt ac deliria.

F I N I S.